

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžrk/2/2020
Identifikačné číslo spisu: 4012200548
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:4012200548.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobcu: Krajská prokuratúra Nitra, sídlo Damborského 1, Nitra, proti žalovanému: Okresný úrad Nitra, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, sídlo Štefánikova trieda 69, Nitra, za účasti ďalších účastníkov: X/ G. N., U. XX.XX.XXXX, F. D. L. XXX, X/ C. L., A. L., U. XX.XX.XXXX, F. D. C. K. XXXX/XX, R. - N., X/ G. N., U. XX.XX.XXXX, F. D. U. XXX/X, Ú. U. Ž., X/ B. E. T., U. XX.XX.XXXX, F. D. M. XXX/X, D., X/ Y. T., U. XX.XX.XXXX, D. L. XX/XX, D., Č. A., X/ N. H., U. XX.XX.XXXX, F. D. T. XX/XX, Ú. U. Ž., X/ G. T., U. XX.XX.XXXX, F.Ý. D. Ž. XXX/XX, Ú. U. Ž., X/ B. G. T., U. XX.XX.XXXX, F. D. L. U. XXXX/X, Š., X/ B. C., U. XX.XX.XXXX, F. D. T. XXX/XX, Ú. U. Ž., XX/ R. G., U. XX.XX.XXXX, F. D. T. XXX/XX, Ú. U. Ž. B., XX/ B. Ľ. G., U. XX.XX.XXXX, D. E. X, R., Č. A., XX/ A. G. Á., U. XX.XX.XXXX, F. D. M. Z. XX/XX, F., XX/ M. O., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. Z. XXXX/XX, L. A., XX/ K. D., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. A. Š. XXX/XX, Ú. U. Ž., XX/ K. A., U. XX.XX.XXXX, F. D. H. U. N. XXX, XX/ C. Š., U. XX.XX.XXXX, F. D. L. XX, XX/ K. Š., U. K. XX.XX.XXXX, F. D. G. A. Š. XXX/XX, Ú. U. Ž., XX/ G. H., U. XX.XX.XXXX, F. D. T. XXX/XXX, Ú. U. Ž., XX/ R. Š., U. XX.XX.XXXX, F. D. E. Q. XXX/XX, N. O., XX/ K. H., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. A. Š. XXX/XX, Ú. U. Ž., XX/ G. H., U. XX.XX.XXXX, F. D. Š. XXXX/XX, D., XX/ T. Q., U. XX.XX.XXXX, F. D. Š. XXX/X, Ú. U. Ž., XX/ D. Q., U. XX.XX.XXXX, F. D. Ž. XXX/XX, Ú. U. Ž., XX/ C. I., U. XX.XX.XXXX, F. D. T. XX/XX, Ú. U. Ž., 25/ Slovenský pozemkový fond, Regionálny odbor Nové Zámky, sídlo Podzámska 9434/34A, Nové Zámky, XX/ C. R., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/X, Š., XX/ T. R., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/X, Š., XX/ B. R., U. XX.XX.XXXX, F. D. Š. XXXX/X, Š., XX/ G. R., U. XX.XX.XXXX, F. D. R. XXX/XX, U. - L., XX/ H. A. R., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/X, Š., XX/ H. R., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/X, Š., XX/ C. Č., U. XX.XX.XXXX, F. D. U. XXX/X, Š., XX/ H. Č., U. XX.XX.XXXX, F. D. U. XXX/X, Š., XX/ L. T., U. XX.XX.XXXX, F. D. T. XXXX/XX, Š. - U. T., XX/ G. T., U. XX.XX.XXXX, F. D. Š. XXXX/X, Š., XX/ W. T., U. XX.XX.XXXX, F. D. I. XXXX/XX, Š., XX/ G. T., U. XX.XX.XXXX, F. D. I. XXXX/XX, Š., XX/ C. T., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/X, Š., XX/ D. T., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/X, Š., XX/ K. T., U. XX.XX.XXXX, F. D. R. XXXX/X, U. Q., XX/ C. V., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XX, XX/ Y. V., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XX, XX/ C. C., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/X, Š., XX/ G. C., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/X, Š., XX/ W. L. J., U. XX.XX.XXXX, F. D. R. XXX/XX, U. - L., XX/ N. L., U. XX.XX.XXXX, F. D. N. XXX/XX, U. - V., XX/ H. M., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXX/XX, Š., XX/ Y. G., U. XX.XX.XXXX, F. D. U. XXX/X, Š., XX/ C. U., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/XX, Š., XX/ G. U., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/XX, Š., XX/ K. D., U. XX.XX.XXXX, F. D. T. XXX/XXX, Ú. U. Ž., XX/ G. B. D., U. XX.XX.XXXX, F. D. U. XXX/X, Š., XX/ R. D., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/XX, Š., XX/ E. D., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/XX, Š., XX/ G. A., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. V. XXXX/XX, R. R. - A., XX/ Ľ. A., U.

XX.XX.XXXX, F. D. G. V. XXXX/XX, R. R. - A., XX/ C. Š., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/XX, Š., XX/ K. Š., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/XX, Š., XX/ K. H., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/XX, Š., XX/ E. H.Á., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/XX, Š., XX/ H. H., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/X, Š., XX/ H. Q., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/XX, Š., XX/ O. Q., U. XX.XX.XXXX, F. D. G. XXXX/XX, Š., ďalší účastníci konania 3/ až 63/ zastúpení spoločným zástupcom: Okresný úrad Nitra, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Štefánikova trieda 69, Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Krajského pozemkového úradu v Nitre č. 2010/00285-Ga zo dňa 14.09.2010 (právneho predchodcu žalovaného), takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, č. k. 26S/19/2012-868 zo dňa 28. novembra 2019 zamietla.

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť ďalšej účastníčky konania 2/ C. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, č. k. 26S/19/2012-868 zo dňa 28. novembra 2019 odmieta.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

Konanie na krajskom súde

1. Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 26S/19/2012 - 868 zo dňa 28. novembra 2019 podľa ustanovenia § 190 Správneho súdneho poriadku (ďalej len S.s.p.) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia právneho predchodcu Okresného úradu Nitra, odboru opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, /pôvodne Krajského pozemkového úradu v Nitre/ č. 2010/00285-Ga zo dňa 14.09.2010, ktorým v zmysle ust. § 59 ods. 2 zák. č. 71/1967 Zb. Správneho poriadku rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Nových Zámkoch č. j. ObPÚ-10-10/6451/LV zo dňa 12.7.2010 potvrdil a odvolania / N. K. C. L./ zamietol. Krajský súd žalovanému a ďalším účastníkom na strane žalovaného náhradu trov konania poukazom na ust. § 168 S.s.p. nepriznal.

2. Krajský súd z obsahu administratívneho spisu zistil, že predmetná právna vec sa týka vysporiadania vlastníctva k pozemkom, ktoré sa nachádzajú v záhradkovej osade SZZ „E.“ v katastrálnom území Ú. U. Ž.. Celé konanie sa začalo na základe návrhu užívateľov predmetných pozemkov v zmysle § 7 ods. 1 zák. č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim. Správny orgán zabezpečil vyhotovenie registra pôvodného stavu a vyhláškou zo dňa 21.04.2004 oznámil začatie konania na vysporiadanie vlastníctva pozemkov v zriadenej záhradkovej osade. Rozhodnutím zo dňa 28.06.2004 schválil správny orgán úvodné podklady. Zároveň vyzval vlastníkov, aby sa vyjadrili k spôsobu náhrady podľa § 10 cit. zákona. Následne správny orgán rozhodnutím zo dňa 12.04.2005 č. OPÚ-106-05/4536/LM rozhodol v zmysle § 10 ods. 3 cit. zák. o náhrade v peniazoch vlastníkom, ktorí sa k spôsobu náhrady nevyjadrili, ďalej rozhodol o náhradných pozemkoch vlastníkom, ktorí trvali na odkúpení stavieb, trvalých porastov. Odo dňa 08.07.2009 bol verejne vyvesený projekt pozemkových úprav v súlade s ust. § 13 ods. 1 cit. zák. Proti výpisu z návrhu projektu podala v zákonnej lehote námietku ďalšia účastníčka na strane žalovaného 2/, ktorej správny orgán druhého stupňa v zmysle § 13 ods. 4 nevyhovet. Voči tomuto rozhodnutiu podala ďalšia účastníčka na strane žalovaného 1/ odvolanie, o ktorom rozhodlo MP SR dňa 05.11.2009 tak, že odvolanie zamietlo a

napadnuté rozhodnutie potvrdilo. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.11.2009. Rozhodnutím č. ObPÚ-21-09/9278/LV bol schválený projekt pozemkových úprav (§ 13 ods. 5 cit. zák.). Následne v zmysle § 15 ods. 1 rozhodnutím č. ObPU-10-10/4489/LV zo dňa 12.01.2010 nariadil správny orgán prvého stupňa vykonanie projektu pozemkových úprav na vysporiadanie vlastníctva pozemkov v záhradkovej osade „E.“. Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie ďalšia účastníčka na strane žalovaného 1/ a 2/. Správny orgán druhého stupňa konštatoval, že dôvody oboch odvolaní sú vo vzťahu k napádanému rozhodnutiu irelevantné, a preto odvolania zamietol a napádané rozhodnutie potvrdil. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 07.05.2010. Rozhodnutím č. ObPÚ-10-10/6451/LV zo dňa 12.07.2010 správny orgán prvého stupňa podľa § 16 cit. zák. schválil vykonanie projektu pozemkových úprav. Proti rozhodnutiu podala odvolanie ďalšia účastníčka na strane žalovaného 1/ a 2/. Odvolací orgán v žalobe napadnutým rozhodnutím zo dňa 14.09.2010 č. 2010/00285-Ga napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil a odvolanie zamietol. Toto rozhodnutie napadol protestom zo dňa 09.06.2011 krajský prokurátor v Nitre, ktorý sa domáhal z dôvodov totožných ako v žalobe, jeho zrušenia, ktorému Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR rozhodnutím č. 3193/2011-430 zo dňa 26.07.2011 nevyhovelo. Aj toto rozhodnutie bolo napadnuté ďalšou účastníčkou na strane žalovaného 2/, a to podaním rozkladu. MPRV SR svojim rozhodnutím zo dňa 30.03.2012 č. 1448/2012-420 rozkladu nevyhovelo a rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené protestu prokurátora potvrdilo.

3. Krajský súd poukazom na právnu úpravu ustanovenú v § 35 ods. 1 písm. b) v spojení s § 249 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), ktorú citoval zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení zákona č. 64/1997 Z. z., citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 1 ods. 1 písm. b), § 7 ods. 4, § 8 ods. 2, 3 § 9 ods. 4, § 10 ods. 1, 3 písm. a), 13 ods. 5, 6, § 15 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, ako aj ust. § 18b ods. 1 zák. č. 57/2011 Z. z., ktorým sa menil a doplňal zák. č. 64/1977 Z. z. účinného od 1.4.2011, postupom podľa ustanovení prvej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

4. Krajský súd konštatoval, že žalobca v prvej časti žaloby poukazyval na formálne pochybenia žalovaného, ktoré sa premietli do napadnutého rozhodnutia spočívajúce v nepresne označenom projekte pozemkových úprav, neuvedenie autora projektu, ktorý navyše ani nie je súčasťou rozhodnutia, ďalej namietal neuvedenie kto a v akom rozsahu nadobúda vlastnícke právo k pozemkom a pod., pričom vo vzťahu k týmto námietkam krajský súd považoval za potrebné uviesť, že tak ako to už bolo konštatované aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR č. k. 7Sžr/82/2016 - 213 zo dňa 14.12.2017, ale aj v rozhodnutí 10Sžr/6/2010 zo dňa 12.10.2011, z ktorých vyplýva, že konanie podľa tzv. záhradkového zákona má viacero samostatných etáp, v ktorých zákonodarca ustanovuje podmienky postupu a rozhodnutia, a až na základe právoplatne ukončenej danej etapy, začína konanie o ďalšej etape. V tejto súvislosti preto krajský súd zdôraznil, že predmetom konania v etape, z ktorej vzišlo napadnuté rozhodnutie, bolo nariadenie vykonania projektu pozemkových úprav, ktorý je upravený v § 15 a nasl. záhradkového zákona. Uviedol, že vykonanie projektu pozemkových úprav sa schvaľuje rozhodnutím, ktorého náležitosti určil zákonodarca v ust. § 16 ods. 2 písm. a), b) cit. zák., pričom týmito náležitosťami sú: určenie lehoty SPF na poskytnutie náhrady v peniazoch vlastníkom uvedeným v § 12 ods. 1 písm. a) štvrtom a piatom bode a uvedenie pozemkov a podielov, ktorých užívatelia nezaplatili v určenej lehote (§ 12 ods. 1 písm. a) tretí bod) náhradu a hodnotu podielu. Krajský súd mal za to, že náležitosti, ktorých absenciu v napádanom rozhodnutí napáda žalobca uvedené rozhodnutie nemá obsahovať.

5. Krajský súd považoval za potrebné si uvedomiť, že účelom postupu a konania vyplývajúceho z ust. § 7 a nasl. cit. zák. je v konečnom dôsledku dosiahnutie zmeny vo vlastníctve k pozemkom, ktoré sa nachádzajú v zriadenej záhradkovej osade, a na druhej strane poskytnúť ustupujúcim vlastníkom buď primeranú finančnú náhradu alebo náhradný pozemok, podľa kritérií vyplývajúcich zo zákona č. 64/1997 Z. z. vrátane jeho novelizácie zákonom č. 57/2011 Z. z. Celý postup správneho orgánu smeroval k dosiahnutiu zákonom predpokladaného cieľa, a uviedol, že tento legitímny cieľ vyplývajúci zo zákona bol dosiahnutý, nakoľko pôvodní užívatelia týchto pozemkov sa stali ich vlastníkami.

6. Ďalej krajský súd uviedol, že z ust. § 15 ods. 2 cit. zák. vyplýva, že geometrický plán (ktorý nemusí byť súčasťou rozhodnutia o vykonaní projektu) s rozhodnutím, ktorým sa schváli vykonanie projektu, je verejnou listinou, na základe ktorej sa vykonajú zmeny v katastri nehnuteľností. Je zrejmé, že v prípade, ak kataster nehnuteľností tieto zmeny vo vlastníctve vykonal, považoval podklady žalovaného za dostatočné na to, aby zmeny vo vlastníckych vzťahoch vykonal.

7. Vzhľadom na postup správneho orgánu a dosiahnutie zákonom predpokladaného účelu konania vyplývajúceho z ust. § 7 a násl. cit. zák. krajský súd nevzhladol dôvod, aby pre prípadné formálne pochybenia napadnuté rozhodnutie zrušoval za situácie, keď odstránenie týchto väd nemôže privodiť vecne iné rozhodnutie (uznesenie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 245/2016 zo dňa 19.04.2016) Uvedené sa vzťahuje podľa názoru krajského súdu aj na žalobcom tvrdené nedostatočné odôvodnenie, či už rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa alebo napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti považoval krajský súd za potrebné zdôrazniť, že žalovaný sa nemohol účinne vysporiadať s vyššie prezentovanými námietkami žalobcu, nakoľko tieto neboli predmetom jeho prieskumu vychádzajúc z obsahu odvolaní účastníčok administratívneho konania (G. N. K. C. L.), o ktorých odvolaní žalovaný napadnutým rozhodnutím rozhodoval.

8. Vo vzťahu k ďalším žalobným dôvodom krajský súd uviedol, že tieto sa vzťahujú buď k predchádzajúcim etapám, ktoré už boli právoplatne ukončené, alebo k tvrdeniu o neústavnosti niektorých ustanovení zák. č. 64/1997 Z. z., resp. zák. č. 57/2011 Z. z.

9. V tomto smere krajský súd uviedol, že posúdiť súlad ustanovení cit. zákonov s Ústavou SR je oprávnený len Ústavný súd SR, ktorý navyše túto problematiku riešil vo svojom Náleze ÚS SR č. PL ÚS 17/00 zo dňa 30.05.2001, v ktorom návrhu GP SR, ktorým sa domáhal vyslovenia nesúlady napadnutých ustanovení zák. č. 64/1997 Z. z. (okrem ust. § 17 ods. 3 cit. zák.) nevyhoveli, keď konštatoval, že postup v prípade konania podľa § 7 cit. zák., ktorým v konečnom dôsledku dochádza k zmene vlastníctva (resp. k vyvlastneniu), nie je v rozpore s verejným záujmom, a teda ani nie je v rozpore s čl. 20 ods. 1 Ústavy SR.

10. O tvrdenom neprihliadaní žalovaného na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESĽP) zo dňa 27.11.2007 v prípade Urbárska obec Trenčianske Biskupice vs. Slovenská republika, krajský súd uviedol, že výška finančnej náhrady pre odstupujúcich vlastníkov nie je otázkou, ktorá sa rieši v etape schválenia vykonania projektu pozemkových úprav, ale v etape vypracovania projektu pozemkových úprav a následného schválenia projektu pozemkových úprav (§ 12 a 13 cit. zák.). Z uvedeného tak vyplýva, že nebol daný zákonný dôvod na to, aby sa správny orgán prvého stupňa v rozhodnutí, ktorým bolo schválené vykonanie projektu pozemkových úprav, s výškou náhrady zaoberal.

11. Napriek uvedenému krajský súd považoval za potrebné poukázať na to, že na citovaný rozsudok ESĽP reagoval zákonodarca prijatím zák. č. 57/2001 Z. z., do ktorého boli transponované závery vyplývajúce z uvedeného rozsudku, ktoré sa týkali výšky finančnej náhrady. Na základe uvedenej novely zákona č. 64/1997 Z. z. bolo umožnené všetkým účastníkom konania, o ktorých právach bolo právoplatne rozhodnuté schválením vykonania projektu pozemkových úprav do 31.03.2011 (čo je aj tento prípad), aby si uplatnili právo na finančnú náhradu za pozemky, a to v sume zodpovedajúcej rozdielu náhrady v peniazoch podľa tohto zákona a náhrady v peniazoch účastníkovi už poskytnutej, ak o poskytnutie finančnej náhrady požiada do 31.12.2011. Novela zák. č. 57/2011 Z. z. teda umožnila aj účastníkom administratívneho konania vo veci projektu pozemkových úprav v záhradkovej osade „E.“ v kat. území Ú. U. Ž., aby im bola priznaná primeraná finančná náhrada v duchu záverov rozsudku ESĽP zo dňa 27.11.2007.

12. Vychádzajúc zo všetkých uvedených dôvodov, dospel krajský súd k záveru, že správny orgán postupoval v konaní začatom podľa § 7 zák. č. 64/1997 Z. z. tak, aby naplnil obsah, resp. zmysel zákonnej úpravy a zároveň, aby naplnil legitímne očakávania užívateľov pozemkov v záhradkovej osade, ktoré im predmetný zákon dával. Tieto legitímne očakávania účastníkov boli v konečnom dôsledku naplnené, účastníci v konaní postupovali s dôverou v správnosť postupu správneho orgánu, ktorého

výsledkom bolo nadobudnutie vlastníckeho práva k dotknutým pozemkom. Postupom správneho orgánu teda došlo k naplneniu úmyslu zákonodarcu, premietnutého do zák. č. 64/1997 Z. z., a teda aj žalobca by mal tento proces akceptovať s ohľadom na v čase podania žaloby platné a účinné ust. § 35 ods. 1 písm. b) O.s.p., podľa ktorého prokurátor dbá na to, aby práva účastníkov administratívneho konania nadobudnuté v dobrej viere boli čo najmenej dotknuté. Krajský súd preto nevzhliadol existenciu žiadnych dôvodov uvedených v ust. § 191 S.s.p. potrebných na to, aby napadnuté rozhodnutie zrušil, a preto žalobu zamietol.

13. Záverom krajský súd uviedol, že zaznamenal písomné podania od ďalších účastníkov na strane žalovaného v 34., 49. a 50. rade o vzdaní sa ich účasti v konaní, na ktoré, ale neprihliadal, nakoľko ani jedno z týchto podaní nebolo urobené vo forme a spôsobom vyplývajúcim z ust. 32 ods. 4 S.s.p. a taktiež na argumentáciu žalobcu, prednesenú na pojednávaní dňa 07.11.2019, ktorá sa týkala prípadného splnenia podmienok podania návrhu na začatie konania podľa § 7 zák. č. 64/1997 Z. z., krajský súd neprihliadol vzhľadom na to, že táto nebola uplatnená v zákonnej lehote na podanie žaloby, a správny súd je rozsahom a dôvodmi žaloby viazaný.

II.

Kasačné sťažnosti žalobcu a ďalšej účastníčky konania 2/

a) Kasačná sťažnosť žalobcu

14. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. Namietal, že krajský súd porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.), nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ S.s.p.), odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. h/ S.s.p.) a nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti (§ 440 ods. 1 písm. i/ S.s.p). Navrhoval, aby kasačný súd zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu tak, že žalobou napadnuté rozhodnutie Krajského pozemkového úradu v Nitre č. 200/00285-Ga zo dňa 14.9.2010 zruší a vec vráti Okresnému úradu Nitra, odboru opravných prostriedkov, referátu pôdohospodárstva na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

15. V dôvodoch kasačnej sťažnosti sa žalobca nestotožnil s názorom krajského súdu a tento považoval za nesprávny, ohľadne postupu správneho orgánu, ktorý postupoval tak, že naplnil legitímne očakávania užívateľov pozemkov v záhradkovej osade, ktoré im predmetný zákon dával (zák. č. 64/1997 Z. z.), nakoľko podľa názoru žalobcu legitímne očakávania mali aj vlastníci pozemkov, nielen ich užívatelia. Mal za to, že v správnom konaní bolo porušené pravidlo rovnosti v právach garantované Ústavou SR v čl. 12, keď orgán štátu odníma pozemok z vlastníctva jedného subjektu práva a zveruje ho do vlastníctva iného subjektu práva. Záujem „nájomcov“ si túto pôdu ponechať a využívať na svoje potreby nemožno nadradiť rovnakému záujmu jej dovedejších vlastníkov. Navyše s týmto tvrdením sa krajský súd nevyssporiadal.

16. Žalobca ďalej namietal, že krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu. Krajský súd neprihliadol na námietky žalobcu prednesené na pojednávaní dňa 7.11.2019 podporené existujúcou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu týkajúce sa splnenia podmienok podania návrhu na začatie správneho konania (podanie návrhu nadpolovičnou väčšinou, legálne zriadenie záhradkárskej osady.) s tým, že neboli uplatnené v zákonnej lehote na podanie žaloby. Žalobca argumentuje tým, že hoci bola žaloba podaná 14.6.2012 judikatúra k danej problematike sa vyvinula až po podaní žaloby. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžr/40/2013 a sp. zn. 4Sžo/3/2015. Považoval za povinnosť súdu ex offio prihliadať na takéto podstatné skutočnosti pre správne konanie aj keď sú namietané až počas súdneho konania. Žalobca citujúc rozhodnutia Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 1341/2008 a I. ÚS 1419/2007 vychádzajúc z citovaných rozhodnutí najvyššieho súdu poukázal na to, že v predmetnej veci územné rozhodnutie ako základný predpoklad pre zmenu

využitia územia vydané nebolo, resp. sa v spise nenachádza a ani v evidencii nehnuteľností nebolo toto územie vyčlenené ako záhradková osada. Na listoch vlastníctva boli v čase začatia konania ako vlastníci pôvodných parciel (pôdy) zapísaní pôvodní vlastníci - fyzické osoby, t.j. nebola splnená elementárna podmienka pre začatie konania - legálny vznik a existencia záhradkovej osady. Žalobca mal za to, že keďže vzhľadom na uvedené v danej veci nemožno považovať záhradkovú osadu za legálne zriadenú, pretože nebol dodržaný v tom čase zákonom vyžadovaný postup na jej zriadenie, nemožno v tomto prípade ani členov záhradkárskej organizácie považovať za užívateľov, ktorí zákonite nemohli podať kvalifikovaný návrh na začatie konania podľa § 7 ods. 1 zák. č. 64/1997 Z. z. Podľa názoru žalobcu nie je možné akceptovať názor súdu podľa ktorého je potrebné rešpektovať reálny stav t. j. historický postupný vznik záhradkovej osady na predmetných nehnuteľnostiach, nakoľko by to znamenalo poskytnutie súdnej ochrany stavu, ktorý vznikol contra legem. Taktiež rozhodujúcou otázkou v konaní je otázka splnenia zákonných podmienok na začatie samostatného správneho konania. Tým, že navrhovateľ alebo osoba, ktorá sa domnieva že je vo veci oprávnená, zákonom stanovené kritéria nesplní, nie je možné podľa platnej právnej úpravy umožniť jej prípadnú reparáciu návrhu. Z napadnutého rozhodnutia ako aj konania vyplýva, že návrh na začatie konania nebol podaný za splnenia zákonných podmienok a súd mal podľa názoru žalobcu na uvedenú skutočnosť prihliadať z úradnej povinnosti.

17. Ďalej žalobca poukázal na to, že krajský súd otázku primeranej náhrady za vyvlastnenie pozemkov pôvodným vlastníkom považoval za irelevantnú, pričom poukázal na prijatie zák. č. 57/2011 Z. z. do ktorého boli transponované závery vyplývajúce z rozsudku ESĽP zo dňa 27.11.2007. Uvedené však považuje žalobca za nesprávne a zároveň namietal, že krajský súd nerešpektoval záväzný právny názor vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 7Sžr/82/2016 v ktorom konštatoval, že súdy ako aj orgány verejnej správy v konaní a rozhodovaní by mali postupovať v intenciách judikatúry ESĽP. Žalobca poukázal na to, že krajský súd ani správne orgány nerešpektovali rozsudok ESĽP zo dňa 27.11.2007 v prípade Urbárska obec Trenčianske Biskupice proti Slovenskej republike o sťažnosti č. 74258/01, ignorovali ho a rozhodli v rozpore s ním. Uviedol, že v čase vydania žalobou napadnutého rozhodnutia zákon č. 57/2011 Z. z. nebol prijatý. Krajský súd postup správnych orgánov akceptoval s tým, že účastníci konania mohli o poskytnutie finančnej náhrady požiadať do 31.12.2011 v zmysle zák. č. 57/2011 Z. z. Pre rozhodnutie správneho orgánu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, v tom čase uvedený zákon nebol prijatý a správne orgány v rozpore s označeným rozsudkom ESĽP svojimi rozhodnutiami poškodili práva vlastníkov pozemkov v prospech užívateľov ich pozemkov.

18. Žalobca sa taktiež nestotožnil s názorom krajského súdu o tom, že náležitosti rozhodnutia, ktoré žalobca v napádanom rozhodnutí vytýka toto rozhodnutie nemá obsahovať, keďže náležitosti rozhodnutia určil zákonodarca v ust. § 16 ods. 2 písm. a), b) zák. č. 64/1997 Z. z. Navyše tento názor je v rozpore aj s právnym názorom najvyššieho súdu z ktorého vyplýva, že zákonnosť rozhodnutia vyžaduje aj jeho náležitosti uvedené v správnom poriadku, nielen v špeciálnom zákone. Nesúhlasil s tým, že sa jedná o formálne pochybenia, keďže rozhodnutia neobsahujú elementárne náležitosti vyžadované správnym poriadkom. Rozhodnutia neobsahujú odôvodnenie resp. nie sú nijak a ničím odôvodnené, výroky sú neurčité a nepreskúmateľné. Podľa názoru žalobcu sa krajský súd s uvedenými námietkami nevysporiadal. Žalobca opätovne poukázal na dôvody nezákonnosti žalobou napadnutého rozhodnutia pre ktoré malo byť rozhodnutie ako nezákonné zrušené. Tento názor žalobcu je zhodný aj s právnym názorom najvyššieho súdu, ktorý je obsiahnutý v zrušovacom uznesení sp. zn. 7Sžr/82/2016 v ktorom najvyšší súd v zhode so žalobcom konštatuje, že na konanie podľa záhradkového zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

19. V závere kasačnej sťažnosti žalobca namietal, že rozhodnutie krajského súdu neobsahuje všetky náležitosti podľa ust. § 139 S.s.p. a ani zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre jeho rozhodnutie. Podľa názoru žalobcu musí byť výrok určitý, pričom výrok rozhodnutia krajského súdu neobsahuje označenie zákonného ustanovenia, podľa ktorého súdu žalobu zamietol. Taktiež sa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nezaoberal námietkami žalobcu a jeho podnetmi uvedenými v žalobe a prednesenými na pojednávaní dňa 7.11.2019. Ignorovanie námietok súdom považuje žalobca za

porušenie ust. § 139 ods. 2 S.s.p.

b). Kasačná sťažnosť ďalšej účastníčky konania 2/ C. L.

20. Ďalšia účastníčka konania 2/ C. L. podala proti uvedenému rozsudku po uplynutí zákonnej lehoty na podanie kasačnej sťažnosti - odvolanie.

21. Kasačný súd posúdil podanie ďalšej účastníčky konania 2/ C. L. zo dňa 4.7.2020 označené ako odvolanie proti opakovanému rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 26S/19/2012-868 a vyjadrenie na podanie kasačnej sťažnosti prokurátora č. Kc 13/20/4400-2 zo dňa 14.9.2020 doručené Krajskému súdu v Nitre dňa 10.7.2020 o. i. ako kasačnú sťažnosť proti rozhodnutiu Krajského súdu v Nitre, č. k. 26S/19/2012-868 zo dňa 28. novembra 2019. Zároveň požiadala o odpustenie lehoty, s tým, že vláda predĺžila lehoty a v tom čase bola dlhodobo práce neschopná.

III.

Vyjadrenie žalovaného ako i vyjadrenie ďalšej účastníčky konania 2/ ku kasačnej sťažnosti žalobcu

a) Vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti

22. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril podaním z 31.3.2020. Žalovaný uviedol, že sa i naďalej pridržiava svojich doterajších vyjadrení v konaní a poukázal na skutočnosť, že Krajský súd v Nitre vo svojom rozsudku zo dňa 28.11.2019 zohľadnil a náležite odôvodnil všetky nedostatky, na ktoré poukázal Najvyšší súd SR vo svojom zrušujúcom rozhodnutí sp. zn. 7Sžr/82/2016.

23. Žalovaný vyslovil názor, že boli splnené všetky procesné náležitosti na podanie návrhu zo strany vtedajších užívateľov (terajších vlastníkov) na vysporiadanie vlastníctva v predmetnej záhradkovej osade uvedené v ust. § 2 ods. 1, resp. § 7 ods. 1 zák. č. 64/1997 Z. z. Zároveň konštatoval, že rozhodnutie o schválení vykonania projektu ObPÚ-10-10/6451/LV zo dňa 12.7.2010 obsahuje všetky predpísané náležitosti, ktoré majú rozhodnutia správnych orgánov obsahovať, tak po procesnej ako aj vecnej stránke.

24. Názor žalobcu ohľadne povinnosti krajského súdu prihliadať na podstatné skutočnosti pre správne konanie, aj keď sú namietané až počas súdneho konania, považoval za nesprávny. Uvedené skutočnosti o splnení podmienok podania návrhu v konaní podľa zák. č. 64/1997 Z. z. už boli súdmi v minulosti zodpovedané napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 SžoKs 25/2005 alebo rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp zn. 1S/138/2010, žalobca sa s uvedenými mohol oboznámiť a mal ju zohľadniť pri podávaní žaloby.

25. Žalovaný dal kasačnému súdu do pozornosti jeho vyjadrenie k žalobe zo dňa 25.10.2012, resp. vyjadrenie k odvolaniu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 30.3.2016, kde bližšie uvádza podstatné skutočnosti v rámci celého konania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považoval žalovaný kasačnú sťažnosť za nedôvodnú a navrhol kasačnému súdu, aby ju zamietol podľa ust. § 461 S.s.p.

b.) vyjadrenie ďalšej účastníčky konania 2/ ku kasačnej sťažnosti

26. Ku kasačnej sťažnosti žalobcu sa písomne vyjadrila dňa 4.7.2020 aj ďalšia účastníčka konania 2/ C. L., ktorá navrhovala, aby kasačný súd vyhovel tejto kasačnej sťažnosti a napadnuté rozhodnutia zrušil, rámcovo sa stotožniac s dôvodmi kasačnej sťažnosti.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ v spojení s § 438 ods. 2 S.s.p.)

preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, kasačnú sťažnosť žalobcu prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 S.s.p.) a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej kasačnej sťažnosti.

28. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Nitre, č. k. 26S/19/2012-868 zo dňa 28. novembra 2019, ktorým krajský súd žalobu žalobcu zamietol.

29. Uvedenému rozhodnutiu krajského súdu predchádzalo rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 26S/19/2012-184 zo dňa 17. decembra 2015, ktorým krajský súd žalobu žalobcu zamietol. Prejednávaná vec bola predmetom odvolacieho konania na Najvyššom súde Slovenskej republiky vedeného pod sp. zn. 7Sžr/82/2016, kde najvyšší súd uznesením, č. k. 7Sžr/82/2016-213 zo dňa 14. decembra 2017 rozsudok Krajského súdu v Nitre, č. k. 26S/19/2012-184 zo dňa 17. decembra 2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ako vyplýva z odôvodnenia uvedeného uznesenia najvyššieho súdu dôvodom zrušenia rozsudku krajského súdu v predmetnej veci bolo procesné pochybenie, ktoré by mohlo mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia v preskúmvacom konaní súdu, keďže svojím postupom odňal právo na súdny proces ostatným účastníkom, ktorí boli účastníkmi správneho konania a to užívatelia a v súčasnej dobe vlastníci dotknutých pozemkov, o právach ktorých sa v správnom konaní konalo a rozhodovalo a ktorým právo byť účastníkom preskúmvacieho konania súdu podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. zaručuje právna úprava ustanovená v právnej norme § 250 ods. 1 O.s.p. v znení zák. č. 384/2008 Z. z. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie bez toho, aby sa zaoberal hmotnoprávnou stránkou vecí v jej merite.

30. Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie právneho predchodcu žalovaného Krajského pozemkového úradu v Nitre č. 2010/00285-Ga zo dňa 14.9.2010, ktorým podľa § 5 ods. 4 písm. c) zák. č. 518/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 330/1991 Zb o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov a § 16 a § 17 zák. č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim odvolanie G. N. K. C. L. podané proti rozhodnutiu Obvodného pozemkového úradu v Nových Zámkoch č. j. ObPÚ-10-10/6451/LV zo dňa 12.7.2010 zamietol a rozhodnutie potvrdil.

31. Prvostupňovým správnym rozhodnutím Obvodný pozemkový úrad v Nových Zámkoch č.j. ObPÚ-10-10/6451/LV zo dňa 12.7.2010 vydal rozhodnutie o schválení vykonania projektu pozemkových úprav na vyporiadanie vlastníctva k pozemkom v záhradkovej osade „E.“ v katastrálnom území Ú. U. Ž. podľa § 16 zák. č. 64/1997 Z. z.

32. Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku krajského súdu vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z predloženého spisu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého prvostupňového rozsudku, ktoré z tohto dôvodu neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

33. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverenú právomoc a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi. Správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam

alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 S.s.p.). Konanie pred správny súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 S.s.p.). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 S.s.p.). Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 S.s.p.).

34. Kasačný súd dáva tiež do pozornosti, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej časti prvej hlavy Správneho súdneho poriadku (§ 177 a nasl. S.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Správny súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy postupom podľa právnej úpravy ustanovenej v Správnom súdnom poriadku teda preskúmava, či orgán štátnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v správnom konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, či sa vysporiadal s jeho námietkami a či na základe skutkových zistení a na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver.

35. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti žalobcu vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu, oboznámiac sa s obsahom spisu, s námietkami žalobcu uvedenými v kasačnej sťažnosti a dospel k záveru, že v zásade nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnu citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozhodnutia. Najvyšší súd považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Kasačný súd na zdôraznenie správnosti a zákonnosti rozsudku správneho súdu uvádza nasledovné.

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

36. Podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

37. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

38. V zmysle čl. 1 ods. 1 prvá veta ústavy je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Základnou premisou materiálneho právneho štátu prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, ako aj každý jednotlivец musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Ústavný súd SR princíp materiálneho právneho štátu prezentoval v právnom názore: „V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasť okrem iných stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodíť z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôkaz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorými boli priznané“ (ÚS 17/1999, Nález z 22. septembra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I.ÚS 44/1999, Nález z 13. októbra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382, I.ÚS 10/98). (I.ÚS 54/02. Nález z 13.

novembra 2002. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 2002 - II. polrok, s. 750). Z uvedeného vyplýva, že pre zabezpečenie materiálneho právneho štátu je povinnosťou mocenských orgánov štátu konať a rozhodovať v súlade so zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy.

39. Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

40. Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Práve tu je ťažisko činnosti správneho súdnictva, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR) a po vstupe Slovenskej republiky do Európskeho spoločenstva, Európskej únie postupovať tiež v súlade s právne záväznými predpismi Európskeho spoločenstva, Európskej únie.

41. Podľa článku 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

42. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd pre ČSFR nadobudol platnosť na základe článku č. 6 dňa 18. mája 1992, bol ratifikovaný a vyhlásený spôsobom ustanoveným zákonom. V zbierke zákonov bol publikovaný pod č. 209/1992 Zb. Podľa zásad medzinárodného práva musia štáty záväzné zmluvy dodržiavať a najmä ich aplikovať prostredníctvom svojich zákonodarných, výkonných a súdnych orgánov pod hrozbou vzniku medzinárodnoprávnej zodpovednosti štátu za porušenie povinností vyplývajúcich z týchto zmlúv. Súdny ako aj orgány verejnej správy v konaní a rozhodovaní by mali postupovať v intenciách judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, pretože v obdobných veciach možno dôvodne očakávať, že súdny dvor bude v každej obdobnej veci postupovať rovnakým spôsobom.

43. Zákonodarca v zákone č. 64/1997 Z. z. vyjadril vôľu upraviť užívanie pozemkov v zriadených záhradkových osadách na základe nájomného vzťahu zriadeného týmto zákonom a postup obvodných pozemkových úradov, vlastníkov pozemkov v zriadených záhradkových osadách (ďalej len „vlastníci“), nájomcov a užívateľov pozemkov v zriadených záhradkových osadách a Slovenského pozemkového fondu v konaní o pozemkových úpravách podľa osobitného predpisu 1) (ďalej len „konanie“) na účely vyporiadania vlastníctva k pozemkom v zriadených záhradkových osadách (§ 1 ods. 1).

44. Na konanie podľa záhradkového zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), ak nie je v tomto zákone ustanovené inak alebo ak konanie neupravujú osobitné predpisy, (zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.) (§ 18 ods. 2 zákona č. 64/1997 Z.z.)

45. Konanie podľa záhradkového zákona má viacero samostatných etáp, v ktorých zákonodarca ustanovuje podmienky postupu a rozhodnutia a až na základe právoplatne ukončenej danej etapy začína konanie o ďalšej etape. V etape schválenia projektu postupom v zmysle ust. §§ 10 až 14 zákona č. 64/1997 Z. z. príslušný správny orgán v súčinnosti s účastníkmi konania zabezpečuje podklady pre spracovanie projektu, súčasťou ktorého sú podklady pre určenie náhrady za pozemky v záhradkovej osade. Po schválení projektu obvodný pozemkový úrad nariadi rozhodnutím jeho vykonanie, v ktorého rámci sa na základe rozdeľovacieho plánu vytýčia pozemky v samostatnom obvode náhradných

pozemkov a vyhotoví sa geometrický plán. Geometrický plán spolu s rozhodnutím, ktorým sa schváli vykonanie projektu (§ 16 ods. 1), je verejnou listinou, na ktorej základe sa vykonávajú zmeny v katastri nehnuteľností. Vykonanie projektu sa nenariaďuje, ak sa náhrada poskytuje len v peniazoch a v konaní nebol určený samostatný obvod náhradných pozemkov (§ 15 ods. 2, 3). Vykonanie projektu obvodný pozemkový úrad schváli rozhodnutím. V rozhodnutí podľa odseku 1 obvodný pozemkový úrad a) určí Slovenskému pozemkovému fondu lehotu na poskytnutie náhrady v peniazoch vlastníkom uvedeným v § 12 ods. 1 písm. a/ štvrtom a piatom bode, b) uvedie pozemky a podiely, ktorých užívatelia nezaplatili v určenej lehote [§ 12 ods. 1 písm. a/ tretí bod] náhradu a hodnotu podielu (§ 16 ods. 1, 2). Dňom právoplatnosti rozhodnutia o schválení vykonania projektu alebo neskorším dňom uvedeným v rozhodnutí sa nadobúda vlastníctvo k pozemkom v samostatnom obvode zriadenej záhradkovej osady a v samostatnom obvode náhradných pozemkov. Pri zápise vlastníckeho práva k pozemkom v zriadenej záhradkovej osade podľa odseku 1 katastrálny úrad zapíše do katastra nehnuteľností aj povinnosť užívateľa zachovať doterajší spôsob využitia pozemku v zriadenej záhradkovej osade do času, kým sa nerozhodne o jeho inom využití (§ 17 ods. 1, 2). Uvedenou etapou sa konanie o vyporiadanie vlastníctva k pozemkom v zriadených záhradkových osadách končí právoplatným rozhodnutím o schválení vykonania projektu.

46. Kasačný súd dáva do pozornosti, že Ústavný súd Slovenskej republiky sa v konaní o návrhu 35 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, na vyslovenie nesúladu § 3 ods. 1 až 5 a § 4 zákona č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim s čl. 20 ods. 1 a 4 v spojení s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, § 2 ods. 2 a § 7 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z. s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, § 11 ods. 1 a 3 až 8 zákona č. 64/1997 Z. z. s čl. 20 ods. 4 v spojení s čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj s čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v konaní o návrhu generálneho prokurátora Slovenskej republiky na vyslovenie nesúladu § 2 ods. 1, § 3 ods. 3 písm. a), § 7 ods. 1 až 3, § 8 ods. 4, § 9 ods. 3 prvej vety, ods. 4, § 10 ods. 3 písm. b), ods. 4, § 11 ods. 3 až 8, § 13 ods. 4, § 14 a § 17 ods. 3 zákona č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim s čl. 12 ods. 1 prvou vetou, ods. 2, čl. 13 ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4 a s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, otázkou ústavnosti uvedeného zákona už zaoberal, pričom v náleze č. k. PL ÚS 17/00-63 zo dňa 30. mája 2001 dospel k záveru o nesúlade ust. § 17 ods. 3 zákona č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim s čl. 12 ods. 2, čl. 13 ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky vo zvyšnej časti a celému návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky nevyhoveli.

47. Na vyššie uvedený nález Ústavného súdu SR vo svojom rozhodnutí poukázal už krajský súd (bod 46 odôvodnenia rozhodnutia), napriek tomu žalobca i naďalej zotrval na názore, že v správnom konaní bolo porušené pravidlo rovnosti v právach garantované Ústavou SR v čl. 12, keď orgán štátu odníma pozemok z vlastníctva jedného subjektu práva a zveruje ho do vlastníctva iného subjektu práva. K uvedenému názoru žalobcu kasačný súd konštatuje, zákon č. 64/1997 Z. z. vytvára procesný rámec na vyporiadanie vlastníctva k pozemkom formou pozemkových úprav, a to pre prípad, že vlastní a záhradkár sa nedohodnú na vyporiadaní formou kúpnej zmluvy. Zákonodarcu uprednostnil existujúce užívacie práva k pozemku využívanému záhradkárskym spôsobom (záhradkovej osady), ako aj právnu istotu ich doterajších užívateľov pred vlastníckym právom doterajších vlastníkov k pozemkom v zriadených záhradkových osadách. Konanie podľa § 7 a nasl. zákona o záhradkových osadách tvorí len jedno z konaní o pozemkových úpravách, nakoľko celý systém usporiadania vzťahov v záhradkových osadách je vybudovaný na princípoch pozemkových úprav.

48. Účelom pozemkových úprav /§ 19 zák. č. 229/1991 Zb./ sú zmeny v usporiadaní pozemkov na určitom území vykonané za účelom vytvorenia pôdne ucelených hospodárskych jednotiek podľa potrieb jednotlivých vlastníkov pôdy s ich súhlasom a podľa celospoločenských požiadaviek na tvorbu krajiny životného prostredia a na investičnú výstavbu. Vychádzajúc z uvedeného k obmedzeniu (či dokonca zániku) vlastníckeho práva, ku ktorému dochádza (môže dôjsť) v jednotlivých konaniach o pozemkových úpravách (t. j. aj v konaní podľa záhradkového zákona) môže dôjsť aj proti vôli vlastníka.

Napriek uvedenému zák. č. 64/1997 Zb. pôvodným vlastníkom garantuje, aby svoje práva účinne chránili podávaním námietok v etape začatia konania ako i v etape schvaľovania projektu pozemkových úprav. Podľa názoru kasačného súdu správny orgán v rámci správneho konania pri vydaní žalobou napadnutého rozhodnutia postupoval v súlade s ust. § 15 a nasl. zákona č. 64/1997 Zb., keď po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o schválení projektu pozemkových úprav pristúpil k jeho samotnému výkonu a to postupom súladným so zákonom.

49. Kasačný súd považoval za potrebné vo vzťahu k ďalším kasačným námietkam žalobcu zdôrazniť, že predmetom prieskumu správneho súdu bolo rozhodnutie žalovaného č. 2010/00285-Ga zo dňa 14.9.2010, ktorým žalovaný správny orgán potvrdil rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Nových Zámkoch č. ObPÚ-10-10/6451/LV zo dňa 12.7.2010, ktorým prvostupňový správny orgán podľa ust. § 16 zák. č. 64/1997 Z. z. schválil vykonanie projektu pozemkových úprav. Predmetné rozhodnutie tak bolo vydané v rámci poslednej etapy konania o pozemkových úpravách na účely vyporiadania vlastníctva k pozemkom zriadených v záhradkových osadách.

50. Žalobca rozšírením žaloby alebo jej doplnením o ďalší žalobný dôvod realizuje svoje dispozičné oprávnenie s predmetom konania, pričom toto dispozičné oprávnenie je úzko prepojené so zásadou koncentrácie. V súlade s ust. § 183 S.s.p. meniť rozsah a dôvody žaloby môže žalobca len do uplynutia lehoty určenej zákonom na podanie žaloby na správny súd. Z uvedeného vyplýva, že správny súd nemôže preskúmať správne rozhodnutie nad rámec žalobcom v žalobe vymedzeným (iudex ne eat petita partium (sudca nech nejde nad návrhy strán). Výnimku z tejto zásady predstavujú veci, v ktorých správny súd zistil, že žalobou napadnuté rozhodnutie trpí takými vadami, ku ktorým musí súd prihliadať bez ohľadu na to, či žaloba takýto nedostatok rozhodnutia namietala (napr. právomoc).

51. Kasačný súd vychádzajúc zo skutkových okolností prípadu, kedy žalobca až na pojednávaní dňa 7.11.2019 namietal nesplnenie hmotnoprávných podmienok na začatie správneho konania podľa ust. § 7 zák. č. 64/1997 Z. z., sa poukázom na vyššie uvedené plne stotožnil s názorom krajského súdu o tom, že na uvedené námietky súd nemohol prihliadnuť, keďže boli podané až po uplynutí lehoty na podanie žaloby. Neobstojí ani argumentácia žalobcu o tom, že súd mal prihliadať na nesplnenie zákonných podmienok pri podaní návrhu na začatie konania z úradnej povinnosti, nakoľko uvedené nebolo predmetom námietok vznesených v rámci prvej etapy, v ktorej je správny orgán povinný skúmať podmienky začatia konania, ktorá je súčasťou rozhodnutia, ktorým správny orgán schvaľuje úvodné podklady projektu pozemkových úprav na vyporiadanie vlastníctva, avšak v správnom konaní, v ktorom bolo vydané žalobou napadnuté rozhodnutie, sa už otázkou podmienok začatia konania nebolo možné zaoberať, keďže už bolo o nej právoplatne rozhodnuté. Napriek uvedenému kasačný súd vo vzťahu k argumentácii žalobcu o tom, že hoci bola žaloba podaná 14.6.2012, judikatúra k danej problematike sa vyvinula až po podaní žaloby, pričom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Sžr/40/2013 a sp. zn. 4Sžo/3/2015, uvádza. Citované rozhodnutia najvyššieho súdu vychádzajú z iných skutkových okolností prípadu ako aktuálne prejednávaný, keďže predmetom prieskumu v oboch prípadoch boli rozhodnutia, ktorými došlo k zastaveniu konania podľa ust. § 30 ods. 1 písm. a) zák. č. 71/1967 Zb. vo veci návrhu na začatie konania podľa ust. § 7 ods. 1 zák. č. 64/1997 Z. z. pre nedodržanie hmotnoprávných podmienok uvedených v ust. § 7 ods. 1 zák. č. 64/1997 Z. z. V tejto súvislosti preto neobstojí ani námietka žalobcu, že sa krajský súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

52. Obdobne tak nepovažuje kasačný súd za dôvodnú námietku žalobcu týkajúcu sa jeho nesúhlasu s názorom krajského súdu o irelevancii námietky týkajúcej sa otázky primeranej náhrady, keď vytýkal krajskému súdu, že nerešpektoval záväzný právny názor vyjadrený v zrušujúcom rozhodnutí sp. zn. 7Sžr/82/2016, v ktorom konštatoval, že súdy ako aj orgány verejnej správy by mali postupovať v intenciách judikatúry EŠLP konkrétne, že nerešpektovali rozsudok EŠLP zo dňa 27.11.2007 v prípade Urbárska obec Trenčianske Biskupice proti Slovenskej republike o sťažnosti č. 74258/01. V prvom rade je potrebné uviesť, že najvyšší súd v rámci odvolacieho konania v predmetnej veci nepreskúmal rozhodnutie krajského súdu v merite, keďže k zrušeniu rozhodnutia došlo len z procesných dôvodov. Kasačný súd súčasne však nepopiera, že súdy ako aj orgány verejnej správy by mali postupovať v

intenciách judikatúry ESLP. Vychádzajúc zo skutkových okolností v danej veci je zrejmé, že Obvodný pozemkový úrad v Nových Zámkoch rozhodnutím č. OPÚ-106-05/4536/LM zo dňa 12.4.2005 rozhodol o spôsobe náhrady a určenie obvodu pozemkových úprav na vysporiadanie vlastníctva k pozemkom v záhradkárskej osade E. ešte pred vydaním rozhodnutia ESLP v prípade Urbárska obec Trenčianske Biskupice proti Slovenskej republike. V tejto etape pred vydaním rozhodnutia o spôsobe náhrady mali vlastníci možnosť vyjadriť sa k spôsobu náhrady. Táto druhá etapa konania sa končí vydaním rozhodnutia o schválení projektu pozemkových úprav. V danej veci bolo vydané rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Nových Zámkoch č. ObPÚ-21-09/9278/LV dňa 25.11.2009. K značnému časovému odstupu od vydania rozhodnutia o spôsobe náhrady a určenia obvodu pozemkových úprav na vysporiadanie vlastníctva k pozemkom v záhradkárskej osade E. a vydaním rozhodnutia, ktorým sa konanie v jeho druhej etape končí, bolo spôsobené podaním žaloby na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Nových Zámkoch č. OPÚ-130-04/3992/LM zo dňa 18.6.2004, ktorým boli schválené úvodné podklady, ktoré tvorili geometrický plán záhradkárskej osady a register pôvodného stavu a z toho dôvodu bolo konanie prerušené.

53. Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu v prípade Urbárska obec Trenčianske Biskupice proti Slovenskej republike o sťažnosti č. 74258/01 rozhodol Rozsudkom dňa 27.11.2007, v ktorom v bode 146 Súd konštatoval, že v danom prípade došlo k porušeniu článku 1 Protokolu č. 1 a súčasne vyslovil názor, že v rámci výkonu tohto rozsudku sa za účelom zabezpečenia účinnej ochrany práva na majetok v súlade s článkom 1 Protokolu č. 1 zdajú byť na vnútroštátnej úrovni žiaduce všeobecné opatrenia; 1/ dotknutý štát by mal odstrániť všetky prekážky toho, aby sa nájom pôdy v záhradkových osadách realizoval za podmienok, ktoré berú do úvahy skutočnú cenu pôdy a súčasne trhové podmienky v dotknutej lokalite, 2/ dotknutý štát by mal odstrániť všetky prekážky toho, aby sa za prevod vlastníckeho práva k týmto pozemkom poskytla náhrada, ktorej výška bude v primeranom vzťahu k trhovej cene majetku ku dňu prevodu.

54. Zákon č. 57/2011 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim v znení neskorších predpisov bol prijatý v dôsledku výkonu rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Urbárska obec Trenčianske Biskupice v. Slovenská republika zo dňa 27. novembra 2007. Na uvedenú zákonnú úpravu nadväzuje novela vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorou sa mení vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov. Účelom novely záhradkového zákona bolo v rámci výkonu uvedeného rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva uskutočniť na vnútroštátnej úrovni všeobecné opatrenia, ktoré spočívajú v tom, že štát odstráni všetky prekážky toho, aby sa nájom pôdy v záhradkových osadách realizoval za podmienok, ktoré berú do úvahy skutočnú cenu pôdy a súčasné trhové podmienky v dotknutej lokalite a ďalej odstráni všetky prekážky toho, aby sa za prevod vlastníckeho práva k takýmto pozemkom poskytovala náhrada, ktorej výška bude v primeranom vzťahu k trhovej cene majetku ku dňu prevodu. Nová právna úprava mení spôsob určovania výšky ročného nájomného za užívanie pozemkov, a tiež spôsob určovania výšky peňažnej náhrady za pozemky v zriadenej záhradkovej osade. Okrem uvedeného sa presnejšie definuje aj charakter náhradného pozemku za pozemok v zriadenej záhradkovej osade.

55. Novela záhradkového zákona v právnej norme ustanovenej v § 18b ods. 1, 2 stanoví, že účastník konania, o ktorého právach bolo právoplatne rozhodnuté schválením vykonania projektu pozemkových úprav do 31. marca 2011 má právo na finančnú náhradu za pozemky v peniazoch, a to v sume zodpovedajúcej rozdielu náhrady v peniazoch podľa tohto zákona a náhrady v peniazoch účastníkovi už poskytnutej, ak o poskytnutie finančnej náhrady požiada do 31. decembra 2011 na obvodnom pozemkovom úrade, ktorý schválil vykonanie projektu pozemkových úprav; inak toto právo zaniká. Finančná náhrada podľa odseku 1 sa vypláti z prostriedkov Slovenského pozemkového fondu, na základe rozhodnutia obvodného pozemkového úradu.

56. Kasačný súd vzhľadom na uvedené zastáva zhodný názor ako krajský súd, že zákonodarca novelou zákona č. 64/1997 Z. z. zákonom č. 57/2011 Z. z. v intenciách názoru vysloveného v rozsudku

Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Urbárska obec Trenčianske Biskupice v. Slovenská republika zo dňa 27. novembra 2007, vykonal nápravu a pôvodní vlastníci mali vecný a časový priestor na to, aby uplatnili svoje práva týkajúce sa doplatenia finančnej náhrady, ktorej výška by bola v primeranom vzťahu k trhovej cene majetku ku dňu prevodu.

57. Kasačný súd sa taktiež nestotožnil s názorom žalobcu o tom, že výrok rozhodnutia žalovaného je neurčitý a nezrozumiteľný a taktiež, že odôvodnenie rozhodnutia nie je v súlade s ust. § 47 ods. 3 Správneho poriadku. K uvedenej námietke kasačný súd konštatuje. Ako už bolo vyššie uvedené na konanie podľa záhradkového zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), ak nie je v tomto zákone ustanovené inak alebo ak konanie neupravujú osobitné predpisy, (zákon Slovenskej národnej rady č. 330/1991 Zb.) (§ 18 ods. 2 zákona č. 64/1997 Z. z.) Taktiež rozhodnutie o vykonaní projektu pozemkových úprav musí okrem všeobecných náležitostí podľa Správneho poriadku obsahovať osobitné náležitosti uvedené v súlade s ust. § 16 ods. 2 zák. č. 64/1997 Z. z. Kasačný súd po preskúmaní žalobou napadnutého rozhodnutia nezistil, že by správne rozhodnutie trpelo formálnymi alebo obsahovými nedostatkami, a preto sa stotožnil s argumentáciou krajského súdu uvedenou v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. V danej súvislosti kasačný súd zdôrazňuje, že tak ako už krajský súd uviedol, kataster nehnuteľností na podklade preskumavaného rozhodnutia zmeny vo vlastníctve vykonal, čo by zrejme nebolo možné pokiaľ by výrok rozhodnutia trpel vadou neurčitosti a nezrozumiteľnosti. Z ustálenej judikatúry najvyššieho súdu, (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4SŽ 98/102/02 zverejnené pod č. R 122/2003) vyplýva, že „k zrušeniu rozhodnutia správneho orgánu v zmysle ust. § 250i ods. 3 O.s.p. môže viesť len taká vada, ktorá mohla mať vplyv na správnosť, zákonnosť rozhodnutia a rozhodnutie sa nezrušuje len preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka.“

58. Vo vzťahu k námietke žalobcu, ktorou namietal vady rozhodnutia krajského súdu (neurčitosť výroku, nedostatočné odôvodnenie), najvyšší súd vychádzajúc z ust. § 190 S.s.p. konštatuje, že krajský súd rozsudkom správnu žalobu zamietne, ak po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Výrok rozhodnutia o zamietnutí žaloby správnym súdom nemusí obsahovať ustanovenie procesného predpisu, podľa ktorého žalobu zamietol, navyše ustanovenie podľa ktorého krajský súd žalobu zamietol je uvedené v odôvodnení rozhodnutia krajského súdu. Kasačný súd upriamuje pozornosť tiež na to, že problematike týkajúcej sa povinnosti náležite zdôvodniť rozhodnutie venoval značnú pozornosť vo svojej judikatúre aj Ústavný súd Slovenskej republiky - napr. v nálezoch sp. zn. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 243/07, I. ÚS 114/08, III. ÚS 36/2010. Ústavný súd konštatoval, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa uskutočňuje v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu; jedným z týchto princíпов, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je povinnosť súdov ako aj orgánov verejnej správy svoje rozhodnutia odôvodniť v súlade so zákonnou úpravou. Z odôvodnenia totiž musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Povinnosťou súdu ako aj orgánu verejnej správy je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia rozhodnutia teda musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Vzhľadom na to, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa uvedené skutočnosti vyplývajú, nemožno sa stotožniť s námietkou žalobcov o nedostatočne odôvodnenom rozhodnutí krajského súdu. Kasačný súd v danej súvislosti dodáva, že i keď z ustálenej judikatúry ESLP je zjavné, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, nemožno opomenúť, že v zmysle judikatúry Súdneho dvora ako aj ústavného súdu sa pritom nevyžaduje, aby sa na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29.

mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

59. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, najvyšší súd námietky žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu a jeho súladnosť so zákonom. Z uvedených dôvodov najvyšší súd kasačnú sťažnosť žalobcu podľa § 461 S.s.p. ako nedôvodnú zamietol.

60. Vo vzťahu k podanému odvolaniu ďalšej účastníčky konania 2/, ktoré posúdil kasačný súd ako kasačnú sťažnosť, kasačný súd poukazuje na to, že rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 26S/19/2012 - 868 zo dňa 28. novembra 2019 bol ďalšej účastníčke konania 2/. C. L. doručený dňa 14.2.2020 (č.l. 892 súdneho spisu), kedy jej aj začala plynúť lehota na podanie kasačnej sťažnosti, ktorá jej uplynula dňa 16.3.2020. Z obsahu podania doručeného krajskému súdu, ktoré kasačný súd podľa obsahu posúdil aj ako kasačnú sťažnosť vyplynula žiadosť ďalšej účastníčky konania 2/ C. L. o odpustenie lehoty s tým, že vláda predĺžila lehoty a ona bola toho času dlhodobo nemocná. Potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti bolo k podaniu priložené. Z uvedeného potvrdenia vyplynulo, že ďalšia účastníčka 2/ bola od 1.6.2020 práce neschopná.

61. Podľa ust. § 438 ods. 1 S.s.p., kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.

62. Podľa ust. § 443 ods. 1,5 S.s.p. kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu oprávnenému subjektu, ak tento zákon neustanovuje inak. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Zmeškanie lehoty uvedenej v odsekoch 1 až 4 nemožno odpustiť.

63. Podľa ust. § 1 zák. č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva,

a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú,

b) ktoré uplynuli po 12. marci 2020 do dňa účinnosti tohto zákona, sa neskončia skôr ako za 30 dní po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

64. Podľa ust. § 2 zák. č. 62/2020 Z. z. ustanovenie § 1 písm. a) platí rovnako aj pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní; v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu.

Ak však vec z dôvodu ohrozenia života, zdravia, bezpečnosti, slobody alebo značnej škody strany alebo účastníka konania neznesie odklad, môže súd určiť, že odsek 1 sa nepoužije a súčasne určí novú primeranú lehotu. Proti takémuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

65. Podľa ust. § 459 S.s.p., kasačný súd uznesením odmietne kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, ak

a) bola podaná oneskorene,

b) bola podaná neoprávnenou osobou,

c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému kasačná sťažnosť nie je prípustná,

d) neboli splnené podmienky podľa § 449,

e) nemá náležitosti ustanovené týmto zákonom, bol dodržaný postup podľa § 450 ods. 1 a nejde o prípady podľa § 449 ods. 2 písm. b) a c).

66. Kasačný súd vychádzajúc z citovaných ustanovení zákona po posúdení uvedených skutočností dospel k záveru, že kasačná sťažnosť ďalšej účastníčky konania 2/ C. L. bola podaná oneskorene a zo zákona (S.s.p.) nie je možné zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti odpustiť. V súvislosti so šírením ochorenia COVID-19 spôsobený koronavírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky

zasadal dňa 6.3. a 12.3. 2020 Ústredný krízový štáb, pričom vláda SR dňa 11.3.2020 vyhlásila v súvislosti s rizikom šírenia koronavírusu na celom území SR mimoriadnu situáciu, ktorá platila od 12.3.2020 od 6 hodiny. Od 16.3.2020 došlo aj k obmedzeniu otváracích hodín na úradoch. Slovenská pošta, a.s. s cieľom chrániť zdravie zamestnancov od 24.3.2020 do 5.4.2020 upravila otváracie hodiny pobočiek na celom území Slovenska. Na uvedenú situáciu spôsobenú šírením ochorenia COVID-19 reagoval zákonodarca prijatím zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v ktorom upravil plynutie hmotnoprávných ako i procesných lehôt. Uvedený zákon nadobudol účinnosť dňa 27.3.2020.

67. Zo skutkových okolností je zrejmé, že v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 62/2020 Z. z. ďalšej účastníčke konania lehota na podanie kasačnej sťažnosti už uplynula takže nie je možné prihladiť ani na ust. § 2 ods. 1 zák. č. 62/2020 Z. z. Taktiež z vyššie uvedeného je zrejmé, že napriek vyhláseniu mimoriadnej situácie vládou SR bolo možné akékoľvek podania adresované súdu odoslať prostredníctvom služieb poskytovaných Slovenskou poštou a.s. Kasačný súd nemohol prihladiť ani k priloženému potvrdeniu o dočasnej pracovnej neschopnosti, nakoľko tá začala plynúť dávno po uplynutí lehoty na podanie kasačnej sťažnosti a navyše, tak ako už bolo uvedené vyššie, zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť.

68. Poukazom na uvedené tak kasačný súd, kasačnú sťažnosť ďalšej účastníčky konania 2/ C. L. ako oneskorenú poukazom na ust. § 459 písm. a) S.s.p. odmietol.

69. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s ust. § 170 písm. c) S.s.p., tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov kasačného konania, pretože konanie bolo začaté na základe žaloby prokurátora.

70. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.